

een moedig man. Hij sprong uit bed en greep zijn geweer, dat altijd geladen aan zijn bed hing. Voorzichtig sloop hij naar de keuken en schoot pardoos door de keukendeur naar buiten.

(22 jaar geleden was het gat in de deur nog te zien. In 1960 werd deze deur verkocht aan een Haarlemse antiquair)

De kogel boorde zich fluitend in de donkere nacht. Niemand werd getroffen. De Bokkenrijders, die bij de keukendeur bezig waren, stoorde zich er niet aan. Zij bleven met een zware balk de deur rammen, die langzaam onder het geweld doorboog. Hendrik Ritzen trok zich daarop in een andere kamer terug, want de bandieten begonnen nu ook op hem te schieten. Drie kogels werden afgevuurd. Hendrik werd niet geraakt. Hij had het wel benauwd gekregen, want hij trok zich verder terug, dieper het huis in. Deze kamer vergrendelde hij stevig en wachtte daar de gebeurtenissen, die komen gingen, af. Het geweer in de aanslag. Inmiddels hadden de andere deuren het begeven en hoorde Hendrik hoe de bandieten de deur van de kamer waarin hij zich bevond, onder handen namen. Zij gingen er zo woest tegen te keer, dat de hengsels en panelen in het rond vlogen. Zes Bokkenrijders stormden naar binnen en grepen Hendrik vast. Het was allemaal zo snel in zijn werk gegaan, dat hij geen tijd had gekregen een tweede schot te lossen. Hendrik werd ernstig mishandeld. De mannen droegen grijze, blauwe en bruine kleren. Een andere groep had het dienstmeisje en de vrouw van Hendrik (Anna Gertrudis Wetzels) overweldigd en gekneveld. Een derde groep had tot taak alle kisten en kasten te forceren en de bruikbare goederen eruit te nemen."

De overval werd onmiddellijk door de schout en schepenen onderzocht. Allereerst werd aan de drie gevangenen huisbewoners gevraagd of zij iemand herkend hadden. Dit bleek het geval bij zowel Hendrik als zijn vrouw Anna Wetzels.

Hendrik had weliswaar een doek voor zijn gezicht gebonden gekregen, maar hij dacht een van de bandieten aan zijn stem te herkennen: een zekere Andries (een zoon van de oude vroedvrouw) die aan de Linden in Heerlen woonde. Hij was getrouwd met "een vrembt vrouwmensch, hebbende den selven oock noch twee susters, die oock wijsvrouwen (= vroedvrouwen) sijn". Deze vrouw heette Maria Koko (Koken). Ritzen verklaarde nadrukkelijk dat hij Andries niet gezien had, hetgeen onmogelijk was geweest omdat hij gekneveld op zijn buik op de grond lag. Ritzen had echter vroeger ook in Heerlen aan de Linden gewoond en meende, dat hij toen vaker met Andries had gesproken. Deze Andries had hem het zwaarst mishandeld, "ende bovendien hem met sijne heimelijke delen gevatt hebbende, deselve gedreijgt hadde, af te snijden, in dijen hij deponent niet zeggen soude waer sijn gelt was" Hij dreigde dus ontmand te worden. Later bleek dat Andries zo handelde omdat hij door het schot van Ritzen gewond was geraakt. De leider van de Bokkenrijders, Kapitein Kerckhoffs, had nadrukkelijk verboden dat men Ritzen zou doden; de chirurgijn motiveerde dit: "Dese man heeft sich so goet verdedigt, dat ick daede wensen, dat de gesellen van mijne compagnie sulckse courage hadden, dat het alsdan beter soude gaen."

Op 6 april 1773 werd Andries Cornée gearresteerd. Hij had inderdaad in Heerlen aan de Linden gewoond en gewerkt als leiendekker. Zijn comlices noemden hem "Andriesken", "leiendekkertje" of "Der Ling". Nadat hij bekend had, werd hij op 30 mei 1773 op de Heesberg te Heerlen opgehangen.

Anne Wetzels was bewusteloos geraakt nadat zij door de binnenstormende Bokkenrijders was vastgegrepen en geslagen. Pastoor Peeters schrijft: "De vrouw van Ritzen, die met haar aanschijn op den grond moest liggen, waagde omhoog te kijken en was van meening dat de vilder van de Lommelenberg bij Valkenburg aanwezig was, zijnde gekleed in eenen blauwen kiel, zonder evenwel zulks te kunnen bevestigen. De